

Betreft meerjarenbegroting 2018, ramingen 2019, 2020 en 2021
Van College van Bestuur
Aan Directieoverleg
 Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad
 Raad van Toezicht
d.d. 27-11-2017 vastgesteld door het College van Bestuur

Algemeen

Voor u ligt de toelichting op de begroting 2018 en de ramingen 2019, 2020 en 2021. De uitgangspunten voor de begroting van Het Sticht zijn de afgelopen jaren ontwikkeld en vormen een dynamisch geheel. Het opstellen van de begroting 2018 is in overleg met de directies van de scholen vorm gegeven.

Van invloed op de begroting 2018 is het besluit om basisschool Het Palet te gaan sluiten per 1 augustus 2019. Per schooljaar 2018/2019 zal er nog onderwijs aan één groep gegeven worden, te weten groep 8. Per 1 augustus 2019 zal de school in het geheel opgeheven worden. Voor de begroting betekent dit dat het aantal leerlingen en hiermee ook de bekostiging zal afnemen, evenals het verlies van het Brinnummer van Het Palet. Vanzelfsprekend nemen ook de kosten af; schooljaar 18/19 zal onderwijs verzorgd worden in het gebouw waarin ook De Windroos is gevestigd. Het gebouw van Het Palet zal terug worden gegeven aan de gemeente Wijk bij Duurstede. Voor het schooljaar 18/19 zal de bekostiging van het Palet veiliggesteld worden door de inzet van de Regeling gemiddelde schoolgrootte. Hier is in de begroting 2018 e.v. rekening mee gehouden.

In deze begroting is nog geen rekening gehouden met de extra gelden die het kabinet Rutte 3 heeft vrijgemaakt. In het regeerakkoord is opgenomen dat er bijna 450 miljoen beschikbaar wordt gesteld voor de verlaging van werkdruk voor leerkrachten in het basisonderwijs. Eerder was al 270 miljoen toegezegd om de salarissen van de leerkrachten te verhogen. Daar zal naar alle waarschijnlijkheid ook een nieuwe cao bij horen. De huidige cao liep af per 01-10-2017. Aangezien deze gelden - hoewel toegezegd - nog niet formeel toegewezen zijn met eventuele specifieke doelen, hebben we deze buiten deze begroting gelaten.

In de begroting presenteren we een licht positief resultaat voor de jaren 2018-2021. Wel identificeren we enkele financiële risico's. Deze kunnen worden opgevangen door het begrote positieve resultaat en ons eigen vermogen. Tevens presenteren we ook de begrote resultaten per school en lichten deze nader toe. We denken hiermee een begroting te hebben neergelegd die een gezonde bedrijfshuishouding binnen Het Sticht laat zien.

Ontwikkeling leerlingaantal

De ontwikkeling in het leeraantallen bepaalt voor het grootste gedeelte de inkomsten en de kosten van onze organisatie. Het inschatten hiervan is een ingewikkelde opgave, zeker waar er sprake is van een dalend leerlingaantal. Samen met de basisschooldirecteuren en de feitelijke leerlingaantallen per 01-10-2017 zijn we gekomen tot de volgende inschattingen. De cijfers in de hier gepresenteerde begroting 2018 berusten op de 1 oktobertelling 2017.

Leerlingaantal begroting 2018		2017	2018	2019	2020	2021
Baarn	Basisschool Montini	256	279	280	280	280
	Basissch St Aloysius	276	275	292	292	292
	Totaal	532	554	572	572	572
Utrechtse Heuvelrug	Daltonschool Nicolaas	195	207	207	207	207
	Basisschool Valkenheuvel	166	139	115	110	100
	Totaal	361	346	322	317	307
Wijk bij Duurstede	Basisschool Windroos	140	152	155	155	155
	R.K. Daltonschool Het Palet	112	65	18	0	0
	Totaal	252	217	173	155	155
Zeist	De Damiaanschool	515	511	510	510	510
	Basisschool de Griffel	239	227	235	235	235
	De Kameleon	249	255	250	250	250
	Totaal	1003	993	995	995	995
Totaal Het Sticht		2148	2110	2062	2039	2029

We zien grote verschillen per gemeente en binnen gemeenten.

De scholen in **Baarn** laten een groeiend leerlingaantal zien en een gezonde verdeling tussen onderbouw- en bovenbouwleerlingen.

De scholen in **Utrechtse Heuvelrug** zijn onvergelykbaar qua ontwikkeling: de **Dalton Nicolaas** kan gezien de beperkingen van het gebouw niet meer groeien dan de huidige 207 leerlingen én er is sprake van een wachtlijst.

Het leerlingaantal van de **Valkenheuvelschool** daalt snel, maar wel conform onze eerdere inschatting. We hebben hier in het verleden de deur open gezet voor het opnemen van kinderen van statushouders. Tevens wijzigt, door de dynamiek in de kern Driebergen, de totale populatie van onze school; we zien dat de overige scholen, die voorheen een wachtlijst hanteerden, nu geen wachtlijsten meer kennen. Een aantal ouders lijkt zich minder thuis te voelen op de Valkenheuvelschool en kiest voor een andere school in de kern. Hoewel het onderwijs op de Valkenheuvelschool goed op orde is (resultaat van het inspectiebezoek in november 2017 op onderzochte domeinen: allemaal stevige voldoende) lukt het ons tot op heden niet om de instroom te verhogen. In 2018 zullen we een nader onderzoek doen naar mogelijke interventies met als onderliggende vraag: wat kunnen wij meer/ anders doen om het tij van het dalend leerlingaantal te keren?

Ook de scholen in **Wijk bij Duurstede** zijn onvergelykbaar qua ontwikkeling. **Het Palet** is fors gedaald qua in leerlingaantal; wij verwachtten bij het opstellen van de begroting 2017 nog 100 leerlingen op 01-10-2017. Feitelijk waren dat er nog 65, met een ongezonde verdeling over de groepen. Het CvB heeft het voorgenomen besluit genomen om het onderwijs te beëindigen voor de groepen 1 tot en met 6 aan het eind van schooljaar 17/18. De leerlingen van de huidige groep 7 willen we graag de mogelijkheid geven om hun schoolcarrière af te maken op Het Palet. Het Palet zal het onderwijs beëindigen na afloop van schooljaar 18/19. Groep 8 zal schooljaar 18/19 gehuisvest worden in het gebouw van De Windroos. **De Windroos** laat een stabiel leerlingaantal zien en heeft een gezonde opbouw in leeftijden.

De scholen in **Zeist** laten een stabiel leerlingaantal zien, met mogelijkheden voor groei gezien de verwachte woningbouw. Bij alle scholen is er sprake van een gezonde verdeling tussen onder- en bovenbouwleerlingen. Het leerlingaantal van de Griffel daalt in 2018,

waarvan we hopen dat dit een eenmalige daling is. In 2019 wordt in Zeist een basisschool op Islamitische grondslag gestart. Dit kan effect hebben op het leerlingaantal van met name de Griffel.

Opmerking bekostiging

Zoals gezegd is de bekostiging met name afhankelijk van het aantal leerlingen. Hiernaast is deze ook afhankelijk van de beslissingen van de politiek. Zo is er in begrotingsjaar 2017 drie keer een regeringsbesluit geweest om voor het lopende én vorige schooljaar extra bekostiging toe te kennen. Ook de samenwerkingsverbanden ZOUT en de Eem kunnen door het jaar heen nog extra bedragen toekennen. Beide mogelijkheden hebben we niet meegenomen in de begroting. Met betrekking tot eventuele extra middelen van de samenwerkingsverbanden zullen we de extra bedragen ook toedelen aan de scholen. Bij extra bekostiging vanuit de Rijksoverheid zullen we te zijner tijd bekijken hoe we deze gelden het beste kunnen danwel moeten besteden.

Uitgangspunten voor de begroting 2018

- Als in deze toelichting “K” wordt geschreven wordt hiermee € 1.000,- bedoeld.
- We gaan onveranderd uit van de systematiek T=0 inzake toekenning van middelen: in de begroting wordt de bekostiging van de scholen gebaseerd op de oktobertelling van het lopende schooljaar, in plaats van het volgende schooljaar. Hierdoor worden we gedwongen sneller te schakelen indien zich veranderingen voordoen in leerlingaantal. De personele bekostiging vanuit de overheid is gebaseerd op de leerlingaantallen van een jaar geleden (T-1 systematiek).
- Bij zowel bekostiging als de kosten wordt geen indexering toegepast.
- School- en leerling specifieke middelen worden rechtstreeks toegewezen aan de scholen waar ze betrekking op hebben. Denk aan:
 - Specifieke subsidies van gemeenten of Rijk;
 - Ouderbijdragen;
 - Inkomsten uit verhuur / medegebruik.
- Middelen van het samenwerkingsverband de Eem gaan rechtstreeks naar de twee scholen in Baarn die onder dit samenwerkingsverband vallen. De hoogte van het bedrag is evenals voorgaand kalenderjaar € 95,-- per leerling.
- De bijdrage per leerling via samenwerkingsverband ZOUT is ook voor 2018 vastgesteld op € 195,--. Een bedrag van € 107,-- per leerling wordt aan het budget van de betreffende scholen toegevoegd. Het overige bedrag van € 88,-- per leerling wordt bovenschools gereserveerd (in totaal een bedrag van 158K). Deze worden door middel van aanvragen voor extra zorg aan onze interne commissie voorgelegd. Bij toekenning worden deze bovenschools gereserveerde middelen toegekend aan de specifieke school.
- Met ingang van 01-01-2017 zijn we eigen risicodrager inzake het ziekteverzuim en betalen we niet langer premie aan het Vervangingsfonds. Voor vervangingen inzake ziekte en andere vervangingen begroten wij een totaal bedrag van € 360K op bovenschools niveau. Dit bestaat onder andere uit onder een bedrag voor vervanging van leerkrachten bij ziekte, uitgaande van een ziektepercentage van 4 %. Hiertegenover komen personele uitgaven te staan van medewerkers in onze dienst die via Transvita worden ingezet bij (ziekte)vervanging en kosten die Transvita bij ons in rekening brengt voor vervangers die elders een dienstverband hebben. De bijdrage die wij betalen aan Transvita / Pio blijft € 10,-- per leerling. Voor vervanging van leerkrachten die bij elkaar in de klas willen kijken en voor leerkrachten die vervangen moeten worden in het kader van ons interne visitatietraject, wordt een bedrag van € 20.000 begroot.

- De lasten inzake ouderschapsverlof en generatiepact worden bovenschools in de personele kosten meegenomen en zijn gebaseerd op verwachtingen en/of afspraken met medewerkers.¹
- We hebben de factor toeslag op bruto lonen ter bepaling van de totale loonkosten inclusief werkgeverlasten verhoogd van 1,54 naar 1,58. Deels is dit aanpassing aan de werkelijkheid: we zien dat de factor voor 2017 1,56 was. Daarnaast stijgt de pensioenpremie van het ABP met 1.14 % en de premie van het participatiefonds stijgt van 4 naar 4.25 %.
- De dotatie groot onderhoud hebben we onveranderd gelaten op € 90,- per leerling. Momenteel wordt het meerjarenonderhoudsplan en de dotatie ten behoeve van de voorziening geëvalueerd. Zoals u weet is door onze accountant bij het vaststellen van de jaarrekening 2016 hier een opmerking over gemaakt. Voorafgaand aan het vaststellen van de jaarrekening 2017 komen we hier op terug. Wij participeren in drie stichtingen die gebouwen beheren waarin wij onderwijs verzorgen: VVE de Valkenheuvel, Stichting Noorderbreedte en Stichting brede school Kerckebosch. In de begroting van de drie betrokken scholen hanteren we ook voor deze scholen € 90 per leerling voor de voorziening groot onderhoud. De drie stichtingen gaan wisselend om met voorzieningen; wij betalen aan de stichtingen wat betaald dient te worden volgens afspraak met de verschillende partners. Indien er sprake is van een overschot, wordt dat in onze Stichtse voorziening groot onderhoud gestort. Op deze wijze participeren ook deze scholen op dezelfde wijze in onze solidariteit met betrekking tot groot onderhoud van de gebouwen.
- Met betrekking tot investeringen ICT is er een werkgroep opgericht om een visie te ontwikkelen op gewenste ondersteuning door middel van ICT binnen de klaslokalen. We zien dat er steeds vaker tablets worden gebruikt in de klassen en gaan in gesprek hoe en of we dit de komende jaren willen gaan vormgeven. Bijbehorende vraag die beantwoord dient te worden is welke investeringen daaraan gekoppeld zijn. Vooruitlopend op het beleidsplan ICT hebben we in de begroting 2018 en verder investeringen begroot. Dit zijn nu ruwe inschattingen. Alvorens er contracten zullen worden gesloten cq aanschaffen zullen worden gedaan zal eerst het beleidsplan moeten opgesteld en vastgesteld worden.
- De afdracht van de scholen voor de bovenschoolse kosten is verhoogd van 15 % naar 16 % in 2018 en verder. Dit is onder andere noodzakelijk door een verlaging van de bekostiging door de afname van het aantal leerlingen en omdat de absolute kosten niet zijn gedaald.

Begrotingsresultaat en meerjarenperspectief

Samenvatting

Onderstaand schema is een samenvatting van de baten, lasten en resultaat van Het Sticht zoals deze over 2017 op basis van de cijfers t/m oktober verwacht worden en de komende 4 jaren begroot zijn op basis van bovenstaande veronderstellingen en de gesprekken met de directeuren met betrekking tot de verwachte ontwikkelingen in personeel en materiële uitgaven.

¹ De lasten inzake ouderschap zijn verhoogd (van 40.000 naar 50.000), gebaseerd op de daadwerkelijke afspraken die we hebben met medewerkers.

Exploitatie	2017	2018	2019	2020	2021
3. Baten					
3.1 Rijksbijdragen OCW	11.237.008	10.895.052	10.502.202	10.281.457	10.260.526
3.2 Overige overheidsbijdragen	68.474	78.323	78.323	77.683	74.500
3.5 Overige baten	164.181	160.382	155.241	152.030	152.862
Totaal baten	11.469.663	11.133.757	10.735.766	10.511.170	10.487.888
4. Lasten					
4.1 Personele lasten	9.315.568	9.278.621	8.874.601	8.691.428	8.659.813
4.2 Afschrijvingen	269.832	270.591	297.240	310.477	319.533
4.3 Huisvestingskosten	900.554	835.036	812.442	804.197	804.197
4.4 Overige instellingslasten	767.890	742.350	723.204	705.300	705.300
Totaal lasten	11.253.845	11.126.598	10.707.487	10.511.402	10.488.843
Saldo baten en lasten	215.818	7.159	28.279	-232	-955
5. Financiële baten en lasten					
5.1.1 Financiële baten	10.088	5.000	5.000	5.000	5.000
5.4.1 Financiële lasten	1.629	2.000	2.000	2.000	2.000
Saldo financiële baten en lasten	8.459	3.000	3.000	3.000	3.000
Resultaat	224.277	10.159	31.279	2.768	2.045

Toelichting baten

De daling in de bekostiging die we in de cijfers zien wordt veroorzaakt door de daling in het totaal aantal leerlingen binnen Het Sticht. Daarnaast is er een extra daling door het sluiten van Het Palet en daarmee ook het verliezen van een BRIN nummer en de daaraan gekoppelde vaste voet in bekostiging die hiermee gepaard gaat.

Personele lasten

De personeelslasten 2018 dalen minder dan de bekostiging ten opzichte van 2017 en drukken hiermee zwaarder op het resultaat in 2018. Dit wordt grotendeels veroorzaakt door de stijging van de werkgeverlasten. Door de verhoging van de opslagfactor op de bruto lonen van 1,56 naar 1,58 stijgen de loonkosten ongeveer 110K. Het feit dat de personeelskosten dalen en vanaf 2018 verder dalen heeft als oorzaken:

- Het sluiten van groepen bij Het Palet vanaf 1 aug 2018 en de gehele school vanaf 1 aug 2019
- Bij de Valkenheuvel en de Damiaan hebben we per 1-8-2018 en per 1-9-2019 krimp van fte begroot.

Afschrijvingen

De afschrijven stijgen de komende jaren. Zoals bij de uitgangspunten beschreven verwachten we de komende jaren te investeren in ICT op de scholen. Zoals vermeld zullen we eerst een plan maken, alvorens deze investeringen uitgevoerd worden.

Huisvesting

We verwachten een daling van de huisvestingslasten in 2018 en 2019. Dit wordt veroorzaakt door niet meer in gebruik hebben van het gebouw van Het Palet per 1

augustus 2018. Vanzelfsprekend leidt dit tot minder schoonmaak- en energiekosten. Daarnaast is er ook een lichte daling te zien omdat we in de begroting de dotatie in de onderhoudsvoorziening **per leerling** gelijk hebben gelaten ten opzichte van vorig jaar en het aantal leerlingen daalt. Zoals gezegd wordt momenteel gewerkt aan een nieuwe inschatting van de benodigde dotatie.

Overige instellingslasten

De grote posten in deze categorie betreffen de kosten administratiekantoor, accountantskosten, operationele ICT-kosten (licenties e.d.), kopieerkosten en diverse gebruiksmaterialen op de scholen. Deze kosten blijven naar verwachting redelijk stabiel. De afname van het aantal leerlingen werkt hier licht in door.

Risico's in de begroting

Er zijn werkgroepen gestart om een plan te maken met betrekking tot de investeringen in ICT, meubilair en leermiddelen de komende jaren. Bij de begroting 2019 zullen deze investeringsbedragen helder zijn.

De dotatie voor het MJOP wordt momenteel opnieuw bezien; doperen we voldoende, kijken we voldoende aantal jaren vooruit zijn de twee kernvragen die beantwoord moeten worden.

De bekostiging van het onderwijs in schooljaar 18/19 voor groep 8 van Het Palet zal veilig gesteld worden door middel van de Regeling gemiddelde schoolgrootte. Wij gaan er van uit dat de gemeente Wijk bij Duurstede het gebouw zonder extra onderhoudskosten over zal nemen. Medewerkers van Het Palet met een vast dienstverband krijgen een andere werkplek aangeboden. Gezien de huidige arbeidsmarkt is dit geen risico voor Het Sticht.

Bij renovatie van schoolgebouwen kan op asbest gestuit worden. Bij alle gemeenten behalve Baarn worden deze kosten door de gemeente betaald. In de gemeente Baarn worden de kosten 50/50 verdeeld. Bij een renovatie kan / zal dit gevolgen hebben voor de kosten. De specifieke kosten zijn echter niet goed in te schatten en nemen we om deze reden als risico mee.

Naar aanleiding van een opmerking door de accountant over de rechtmatigheid van de aanschaf van de extra unit bij de Dalton Nicolaas heeft de onderwijsinspectie ons gevraagd om te reageren op deze aanschaf. We lopen hier het risico dat we de 69K die omschreven is in het accountantsrapport als onrechtmatige uitgave van OCW gelden, moeten terugbetalen. Mogelijk zal dit nog in 2017 zijn, maar waarschijnlijk zal in 2018 een terugbetaling moeten worden gedaan.

De Aloysius school is gehuisvest in een gemeentelijk monumentaal pand en heeft hoge exploitatiekosten. We zijn in gesprek met de gemeente om het gebouw te verduurzamen, waarbij vooralsnog de afspraak is dat de kosten gedeeld worden. Deze kosten zijn nog niet vastgesteld en zijn nog niet meegenomen in de begroting. Zoals het er nu uitziet zal het plan opgesteld kunnen worden in de 1^e helft van 2018, waarna de kosten voor Het Sticht inzichtelijk zijn. Daarbij zullen wij de afweging maken dat kosten inzake renovatie in verhouding moeten staan tot kosten van eventuele nieuwbouw. Vanzelfsprekend zullen we er voor waken dat de accountant onze investering als onrechtmatig kan betitelen.

Ontwikkelingen op de arbeidsmarkt

Ook vorig jaar hebben we melding gemaakt van de wijzigingen op de arbeidsmarkt en spraken we van een toekomstig tekort aan leerkrachten. Dat tekort laat zich op dit

moment reeds voelen: onze vervangingspool (Transvita en Pio) zijn niet in staat om alle vervangingsvragen te honoreren. Ook onze eigen werving en selectie van leerkrachten en directeuren verloopt moeizaam. Op basis van de nieuwste ramingen is de schatting dat als er niets verandert, het lerarentekort in 2020 oploopt naar 4.000 fte. En dat als we niets doen, dit tekort in 2025 oploopt naar 10.000 fte. Samen met werkgevers, bonden en gemeenten werkt de overheid aan het tegengaan van het tekort. Op de korte termijn biedt dit nog geen soelaas.

Relatie met ons vermogen

De begroting 2017 hebben we opgesteld met een beoogd negatief resultaat; dit omdat we, na vaststelling van de investeringsagenda, wilden interen op ons vermogen. Met elkaar hebben we de gewenste boven en ondergrenzen van ons vermogen vastgesteld:

Vermogen < 1,1 miljoen : vermogen is te laag bezuinigingen zijn noodzakelijk
 Vermogen tussen 1,1 en 1,3 miljoen: alertheid is geboden, vermogen verhogen
 Vermogen tussen 1,3 en 1,6 miljoen: gezonde situatie
 Vermogen > 1,6 miljoen : er wordt teveel onderwijsgeld gereserveerd

Gezien de extra bekostiging die ons ten deel is gevallen zullen wij vaststellen bij de jaarrekening 2017 dat wij ons vermogen verder hebben opgehoogd en dat vinden wij een onwenselijke situatie. Rekening houdend met de risico's zoals hierboven geschetst zullen we bij het vaststellen van de jaarrekening 2017 een voorstel doen ter aanwending van een deel van ons vermogen.

Overzicht scholen

In onderstaand overzicht worden de financiële resultaten per school gepresenteerd. Daaronder worden de resultaten en eventuele knelpunten toegelicht.

Begroot resultaat	2018	2019	2020	2021
Basisschool Valkenheuvel	€ -62.212	€ -65.220	€ -72.357	€ -64.062
Daltonschool Nicolaas	€ 3.794	€ -9.131	€ -23.580	€ -23.391
Basisschool Windroos	€ 19.315	€ 15.830	€ 6.687	€ 3.636
R.K. Daltonschool Het Palet	€ 69.288	€ 76.702	€ -0	€ -
Basisschool Montini	€ 31.783	€ 66.205	€ 57.087	€ 58.365
Basissch St Aloysius	€ 23.601	€ 41.533	€ 27.349	€ 26.976
De Damiaanschool	€ -84.737	€ -102.826	€ -82.454	€ -56.022
Basisschool de Griffel	€ -1.438	€ -25.842	€ -41.010	€ -42.701
De Kameleon	€ 12.540	€ 57.089	€ 39.289	€ 42.132
bovenschools	€ -1.809	€ -23.393	€ 91.424	€ 56.777
meerschools	€ 35	€ 334	€ 334	€ 334
Totaal Het Sticht	€ 10.159	€ 31.279	€ 2.768	€ 2.045

Valkenheuvel: De tekorten worden veroorzaakt door de krimp van het aantal leerlingen en de extra investeringen in de vorm van de taalklas. Het bedrag dat we hebben ontvangen in verband met het onderwijs aan kinderen van asielzoekers is na 2018 meer dan volledig benut. Er is dan ook bij de Valkenheuvelschool een taakstelling voor krimp opgenomen van 0,6 FTE per 1-8-2018 en van 1 FTE per 1-8-2019. Anders was het negatieve resultaat nog hoger geweest.

Het Palet: Deze locatie is reeds toegelicht in deze begroting. De positieve resultaten worden verklaard door de bekostiging die ondanks de T=0 systematiek minder snel daalt dan de daling van de leerlingen.

Damiaan: Het feit dat de Damiaanschool een negatieve exploitatiebegroting heeft, heeft vooral te maken met het feit dat er drie locaties zijn, terwijl er maar 1 vaste-voet bekostiging is. Dit “scheelt” de Damiaan jaarlijks 91K aan inkomsten als we de Damiaan zouden vergelijken met twee zelfstandige scholen met twee 2 BRIN nummers.

Maar de negatieve resultaten bij de Damiaanschool waren nog hoger dan hierboven weergegeven bij gelijkblijvend personeelsaantal. Om deze reden is bij De Damiaanschool een taakstelling opgenomen van krimp van 0,5 fte per 1-8-2018 en van 1 fte per 1-8-2019. Met betrekking tot de materiële uitgaven waren er geen substantiële besparingen mogelijk.

De Griffel: Er gaat een - gering - tekort ontstaan door de afbouw van de gewichtenregeling waar de Griffel redelijk wat inkomsten door ontving.

Bovenschools: De bovenschoolse kosten betreffen onder andere kosten voor de BAPO (nieuw en oud), duurzame inzetbaarheid en kosten van personeel dat werkzaam is op de scholen maar op verschillende locaties werken en ook Stichting-brede werkzaamheden doen. Andere grote personeelskosten betreffen de medewerkers van het bestuursbureau, arbodienst, voorziene kosten beëindiging contracten en scholing. Overige substantiële kosten zijn kosten administratiekantoor, accountant en managementondersteuning. De totale lasten zijn rond de 1.15 mln per jaar. Door de afname van het aantal leerlingen en hiermee de bekostiging loopt het tekort in 2019 op, aangezien de afdracht naar bovenschools een percentage van de bekostiging betreft. In 2020 en 2021 is er een overschot te zien. Dit wordt veroorzaakt door een taakstelling die we hebben meegeven voor deze jaren van rond de 100K. Deze zullen waarschijnlijk vandaan moeten komen bij de scholen die negatieve resultaten laten zien, dat zal bij volgende begrotingsjaren opnieuw worden gezien.

Conclusie

We hebben hierbij een begroting gepresenteerd die positieve resultaten laat zien op basis van de factoren die we nu weten of in kunnen schatten. Ook hebben we een gezonde stand van het eigen vermogen. We zijn hiermee bestand tegen de risico's die hierboven beschreven worden en de risico's die inherent zijn aan het onderwijswezen, waaronder bezuiniging van de overheid, hoog ziekteverzuim en sterk dalende leerlingaantallen. Door alle ontwikkelingen nauwgezet te blijven volgen en hier proactief op in te spelen zijn we ervan overtuigd een gezonde financiële situatie te kunnen handhaven.

Verdere behandeling

Vaststellen begroting 2018 CvB	27 november 2017
Directeurenoverleg	28 november 2017
Gemeenschappelijke medezeggenschapsraad	14 december 2017
Raad van Toezicht	18 december 2017